

7.SINIF 6. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

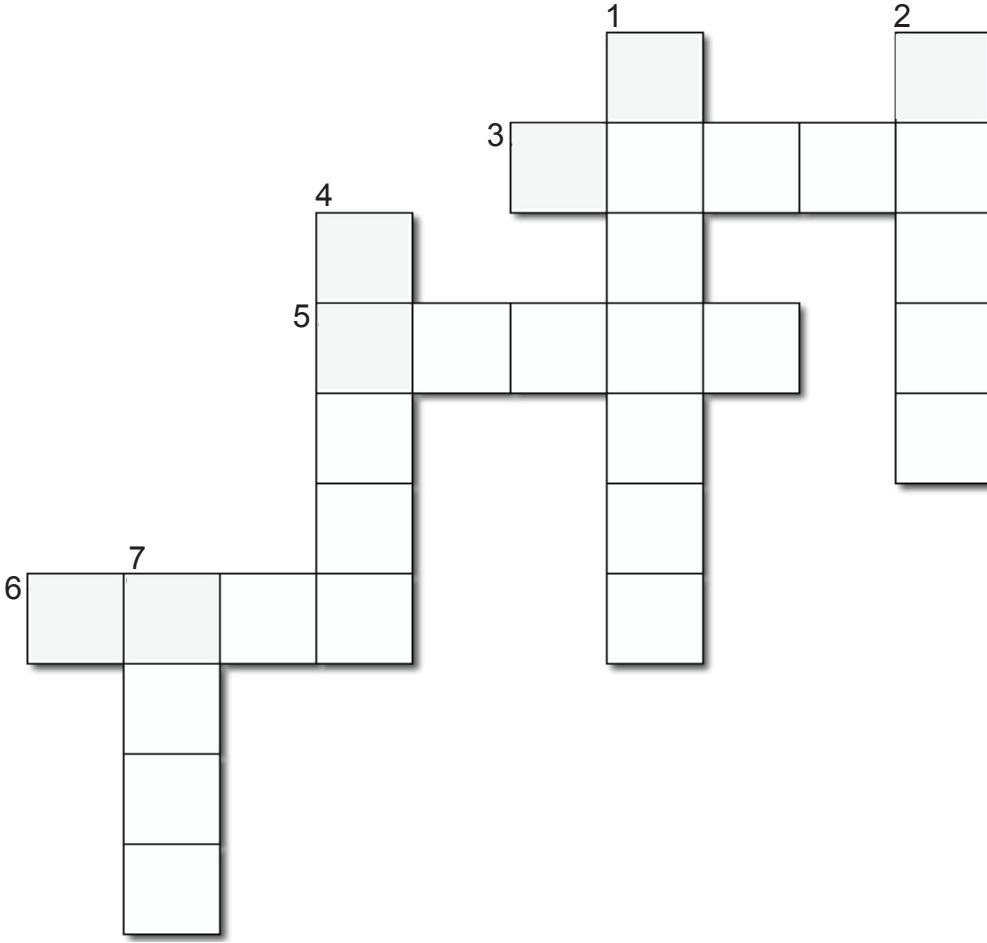
TÜRKÇE

Bu kitapçık MERSİN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Öteki varlıklarda görüldüğü gibi insanlar için de doğal yasalar vardır. Ancak şu mübarek insan aklı her şeye kendince bir düzen vermeye kalkmış, dünyayı büyük iddiaları, kararsız görüşleriyle bulandırmış ve karmakarışık etmiş. Gerçekten bizim olan hiçbir şey kalmamıştır.

Aşağıda anlamı verilen sözcükleri metinden bulmacadaki uygun bölümlere yazınız.

1. Kutlu, kutsal.
2. Âdemoğlu, âdem evladı.
3. Yerleştirme, tertip.
4. Sav.
5. Kendiliğinden olan, insan eliyle yapılmamış, yapay karşıtı.
6. Olayların gidişinde olağan dışına yer vermeyen, değişmezlik ve mecburiyet gösteren kural.
7. Düşünme, anlama ve kavrama gücü, us.

2. Sanat eseri evrensel olmalıdır. Ancak bir eserin evrensel olduğunun anlaşılması zaman alıcı bir süreçtir. Eser, tüm dünyadaki sanat değerlendircilerinin beğenisini kazanmalıdır ancak değerlendircilerin yorumları tarafsız olmalıdır. Bu süreç, sanat eserinin klasik mertebesine ulaşmasını da sağlar.

Metindeki bazı sözcüklerin anlamları verilmiştir. Anlamları verilen bu sözcükleri bulup noktalı yerlere yazınız.

- .....: Bütün insanlığı ilgilendiren, dünya ölçüsünde, dünya çapında.
- .....: Aralarında birlik olan veya belli bir düzen veya zaman içinde tekrarlanan, ilerleyen, gelişen olay ve hareketler dizisi.
- .....: Üzerinden çok zaman geçtiği hâlde değerini yitirmeyen, türünde örnek olarak görülen eser.
- .....: Bir olayı belli bir görüşe göre açıklama, değerlendirme.
- .....: Aşama, derece, rütbe, evre, safha.

3. Aşağıda tanımı verilen geleneksel el sanatlarımızla ilgili bazı kavramlar bulmacanın içine gizlenmiştir. Gizlenen bu kavramları bularak tanımlarının karşısına yazınız. (Kelimeler soldan sağa, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya şeklinde yerleştirilmiştir.)

İ	Ç	T	E	Z	H	İ	P
M	İ	N	Y	A	T	Ü	R
E	N	E	V	R	A	K	N
K	İ	L	İ	M	H	A	N
L	C	U	T	L	U	K	K
İ	İ	R	R	O	Y	M	A
Ç	L	B	A	K	U	A	L
K	İ	E	Y	Ç	N	I	L
E	K	İ	L	A	L	C	I

- .....: Döşeme, divan gibi yerlere serilen, genellikle desenli, havsız, kalın, kıl veya yün dokuma.
- .....: Bir nesnenin yüzeyini özel araçlarla oyarak veya delerek türlü biçimler verme.
- .....: Birbirine bağlı kurşun bölmelere yerleştirilmiş renkli cam parçalarından oluşan, saydam pencere süslemesi veya resim.
- .....: Yazma kitaplarda, sayfaların yıldız ve boya ile bezenmesi, yaldızlama.
- .....: Çoğunlukla eski yazma kitaplarda görülen, ışık, gölge ve hacim duygusu yansıtılmayan küçük, renkli resim sanatı.
- .....: Kâğıt süslemeciliğinde kitre, kola vb. yapıştırıcılarla yoğunlaştırılmış su üzerine, nefit yağı ile sulandırılmış yağlı boya damlatılarak yapılan ve kâğıda geçirilen süs.
- .....: Ağaç üzerinde veya diğer ahşap malzemede, mobilyada, belirlenmiş desen ve çizimlere göre oyulmuş yuvalara gümüş, sedef vb. süs maddeleri kakılıp oturtularak yapılan iş.
- .....: Yazı.
- .....: Çinicinin yaptığı iş.

4. Aşağıdaki tabloda verilen deyimlerden aynı anlamda olanları eşleştiriniz.

1	Kılı kırk yarmak	....	Razı gelmek
2	Burnundan solumak	....	Çam devirmek
3	Bir sıkımlık canı olmak	....	Beti benzi atmak
4	Gönlü olmak	....	Bir deri bir kemik kalmak
5	Pot kırmak	....	İnce eleyip sık dokumak
6	Kül kesilmek	....	Küplere binmek

5. Resfebe, kelime veya kelime gruplarının harf, sayı ve resimlerle temsil edilmesiyle oluşturulan oyunlara denir. Aşağıda resfebeyle verilen sözcükleri bulduktan sonra bu sözcüklerin geçtiği en az bir deyim veya atasözü yazınız. Yazdığınız deyim ve atasözünü birer cümlede kullanınız.

a.		.....
Cümle:		
b.		.....
Cümle:		
c.		.....
Cümle:		
d.		.....
Cümle:		
e.		.....
Cümle:		

6. Aşağıdaki tabloda yer alan atasözlerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

1.	Faydasız baş mezara yaraşır.	....	İnsan ne kadar yükselirse yükselsin bir yerde durur.
2.	Kara gün kararır kalmaz.	....	Başka bir yerden gelen kimseden, geldiği yerle ilgili küçük de olsa bir armağan beklenir.
3.	Uşağı işe koş, sen de ardına düş.	....	Daha önce iyi bir durumda olan kişi bu konumunu kaybettiğinde uygun olmayan, yersiz davranışlarda bulunur.
4.	Ağaç ne kadar uzasa göğe ermez.	....	Yularından tutulan hayvan başka yöne sapamadığı gibi insan da söylediği sözün dışına çıkamaz.
5.	Sağılır ineğin buzağısı kesilmez.	....	Yaşayan kimse bir işe yaramalıdır, bir işe yaramayan kimsenin ölüden farkı yoktur.
6.	Değirmenden gelenden poğaça umarlar.	....	Kişi gençliğinde çalışıp para biriktirmelidir ki ihtiyarlığında çalışmadığı zaman onunla rahat rahat geçinsin.
7.	Zürefanın düşkünü, beyaz giyer kış günü.	....	Herkesin zarar görmesine yol açacak işler yapan kimse, çok sert tepkilerle karşılaşır ve sonunda en büyük zarara kendisi uğrar.
8.	Rüzgâr eken fırtına biçer.	....	Çocuk kendisine ismarlanan işi yapamayacağından işi buyuran kimsenin onun arkasından gitmesi, onu denetlemesi gerekir.
9.	Hayvan yularından, insan ikrarından (sözünden) tutulur.	....	Çıkar sağlamaya yardım eden kimseye veya şeye zarar gelmemesine dikkat edilmelidir.
10.	Gençlikte taş taşı, kocalıkta ye aşı.	....	İnsanın sıkıntılı zamanı sürüp gitmez, arkasından iyi günler de gelir.

7. Aşağıdaki cümlelerde geçiş ve bağlantı ifadelerini bularak karşısındaki noktalı yere yazınız.

a. Tören yapacaktık fakat yağmur yağınca töreni iptal ettik.	a. [.....]
b. Kitap okumalıyız ama okuduğumuz kitabın doğru kitap olması çok önemli.	b. [.....]
c. Yeni evimize taşındık lâkin evimiz öncekinden daha küçük.	c. [.....]
d. Gezmek istediğim yer çok ne var ki bütçem kısıtlı.	d. [.....]
e. Mutlu olmak isteyenler ilk olarak başkalarını mutlu etmelidir.	e. [.....]
f. Türkiye seyahatine başlamak için özellikle planlamayı doğru yapmalıyım.	f. [.....]
g. İzlediğim film için son olarak çok şaşırtıcıydı, diyebilirim.	g. [.....]
h. Bizimle oynayabilirsin yalnız kurallara uymak zorundasın.	h. [.....]
i. Kitabı okudum buna rağmen tam olarak anlayamadım.	i. [.....]
j. Diktiğim çiçekler büyümedi oysaki gübre bile vermiştim.	j. [.....]
k. Tüm ödevlerini bitirmiş üstelik kitap da okumuş.	k. [.....]

8. Aşağıdaki boşluklara uygun olan geçiş ve bağlantı ifadelerini yazınız.

oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak

- Eve gelince..... üstümü değiştirim.
- Akdeniz'in incisinde.....Mersin'de yaşıyorum.
- Beğendiğim gömleği almak için evden çıkmıştım.....yanıma para almamışım.
- Spor yapmak .....futbol oynamak en hoşlandığım etkinliktir.
- Yaz tatilinde önce İzmir'e, sonra Muğla'ya,.....Antalya'ya gideceğiz.

9, 10 ve 11. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

ASLANLA FARE

Herkes herkese yardım etmeli,
Ben büyük, o küçük dememeli.
İki masalım var bunun üstüne,
Başka da bulurum isteyene.
Kükremesiyle ağaçları titreten aslan
Toprakla oynuyormuş bir gün;
Bir de bakmış pençesinde bir fare.
Aslan, pamuk yürekliymiş o gün,
Kıymamış canına, bırakmış yere.
Boşuna gitmemiş bu iyiliği.
Kimin aklına gelir
Farenin aslana iyilik edeceği?
Etmış işte, hem de canını kurtarmış.

Günün birinde aslan
Biraz çıkayım derken ormandan,
Düşmüş bir tuzağa,
Ağlar içinde kalmış;
Kükremiş durmuş boşuna.
Bereket, fare usta yetişmiş imdada:
Bu iş kükremekle değil,
Kemirmekle olur, demiş.
Başlamış incecik dişlerini işletmeye
Gelmiş ipin hakkından ktır ktır.
Bir ilmik kopunca ağdan hayır mı kalır
Sabır, biraz da zaman
Güçten, öfkeden daha yaman.

9. Metne göre aslan ile farenin kişilik özellikleri nelerdir? Karşılaştırınız.

ASLAN

FARE

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

10. İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıkların insan gibi konuşturulmasına “konuşturma (intak)” denir.

Bu metindeki konuşturma sanatı bulunan cümleleri aşağıda boş bırakılan yere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Aşağıdaki kutuya metinde bulunan abartma ve benzetme unsurlarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Verilen cümlelerdeki bilgileri inceleyerek doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

- (.....) Konuşturma sanatında yalnızca hayvanlar konuşturulur.
- (.....) Kişileştirmenin diğer adı teşhis, konuşturmanın diğer adı intak, abartmanın diğer adı mübalağadır.
- (.....) “Bunu kabul edemem, diye öne atıldı karga.” cümlesinde abartma vardır.
- (.....) “Anlamaya çalışıyordu olan biteni koca çınar.” cümlesinde kişileştirme vardır.
- (.....) “Buz gibi soğuk bir su içelim.” cümlesinde benzetmeden yararlanılmıştır.

13. Tablodaki cümlelerde kullanılan söz sanatlarını ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

	Cümle	Benzetme	Kişileştirme	Konuşturma	Abartma	Tezat
a.	Açlıktan bir deri bir kemik kalmış.					
b.	Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?					
c.	Benim sadık yârim kara topraktır.					
d.	Günümüz insanı kalabalık içinde yalnız maalesef.					
e.	Bin defa söyledim sana odanı topla diye!					
f.	Bülbül, güle "Gül, gül!" dedi.					
g.	Üzgün gözlerle uğurladı kirpi, can dostunu.					
h.	Veren el, alan elden üstündür.					
i.	Bugün çok şıksınız, dedi çınar çam ağacına.					
j.	Zeytin gözlüm, sana meylim nedendir?					
k.	Komutan gür bir sesle komut verince yer gök titredi.					
l.	Arı sordu: Şen kelebek, neden böyle süslenerek, çiçeklere seslenerek uçuyorsun benek benek?					
m.	Karlar, etrafı beyaz bir karanlığa gömdü.					
n.	Yeşil sedirlerde dinlenir huzur.					
o.	Son vapur da son yolcusunu alıp veda etti kıyıda kalanlara.					
p.	Taşı sıkça suyunu çıkaracak kadar güçlüydü.					
r.	Bir kuru yaprak misali rüzgârın önüne atılmışım.					
s.	Ben bir ayırık otuyum. Ne buğday, amcam ne piriç, dayım.					
t.	Güncelleme yaptıktan sonra telefonum saat gibi tıkr tıkr çalışıyor.					

14. Aşağıdaki kutuların her birinde “benzetme, kişileştirme, konuşurma, abartma” sanatlarından biriyle ilgili cümle ve dizeler verilmiştir.
Kutulardaki cümlelerde yer alan söz sanatını ve o sanatın örneği olmayan cümle veya dizenin numarasını boş bırakılan yerlere yazınız.

A

- I. Akıl ersin, ermesin sevdama
Senden yanayım, dedi yeşeren dal senden yana.
- II. Kulağının dibinde haykırdı fırtına:
Isınmak istiyorsan toprağı çek sırtına.
- III. Tek bir yaprağın kımıldamadığı bir güne uyandık.
- IV. Adam elini uzattı, tam onu koparacağı sırada mor menekşe, “Bana dokunma!” diye bağırdı.

(_____)

B

- I. Tüm Nevşehirliiler patatesçilik yapıyor.
- II. Toros Dağları'nın üstüne,
Ay uneledi bütün gece.
- III. Bir yağmur başlar ya inceden ince,
Bak o zaman topraktaki sevince!
- IV. Kış gününde güneşin sıcacık gülümsemesi hepimizi mutlu etti.

(_____)

C

- I. Su biter, derdim bitmez.
- II. Yiğidi kılıç kesmez, bir acı söz öldürür.
- III. Dünyanın bütün çiçeklerini getireceğim sana.
- IV. Çoktan unutturdum ben seni çoktan,
Ah bu şarkıların gözü kör olsun!

(_____)

D

- I. Kimi insanlar hayatı sırtlarında bir yük olarak görürler.
- II. Duvarın etrafında sarı tüylü kedi, kendinden emin bir tavırla yürüyordu.
- III. Su tanecikleri otların üzerinde inci tanecikleri gibi dizilmişti.
- IV. Sevgiyle dönsün dünya
Bir salıncak gibi savrulsun.

(_____)

15. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiilleri inceleyiniz, tablodaki uygun yerlere yerleştiriniz.

1. Bizim köyde bayram namazından sonra bayramlaşılır.
2. Tarlada çalışan işçiler mola verdiler.
3. Pazarda, köyümüzde yetişenler sergileniyordu.
4. Küçük Murat, çalışkanlığıyla öğretmenin gözüne girdi.
5. Yağmur tüm gece devam etti.
6. Mersin, tantunisi ile bilinir.
7. Beklediğim ürün nihayet markete geldi.
8. Fırtınada evimizin çatısı uçurmuş.
9. Narenciye Festivali her yıl kasım ayında düzenlenir.
10. Zeynep doğum günü etkinliğine beni de çağırıldı.
11. Merdivenlerden koşar adımlarla indi.
12. Bebek günden güne gelişiyor.

A. BASİT FİLLER

B. TÜREMİŞ FİLLER

C. BİRLEŞİK FİLLER

16.

kovalıyor	sivrilmiş	vazgeçti	okumuştum
içer	düşeyazdı	güldürdü	zannetmiş
suladık	gel	koşabilirim	yüzmelisiniz
giriştik	kırmış	göz gezdirdi	yapacak

Aşağıdaki soruları bu tabloya göre cevaplayınız.

a. Yukarıdaki fiillerden hangileri basit yapıdır?

.....

.....

.....

b. Yukarıdaki fiillerden türemiş olanları yazınız?

.....

.....

.....

c. Tablodaki fiillerden hangileri birleşik fiildir?

.....

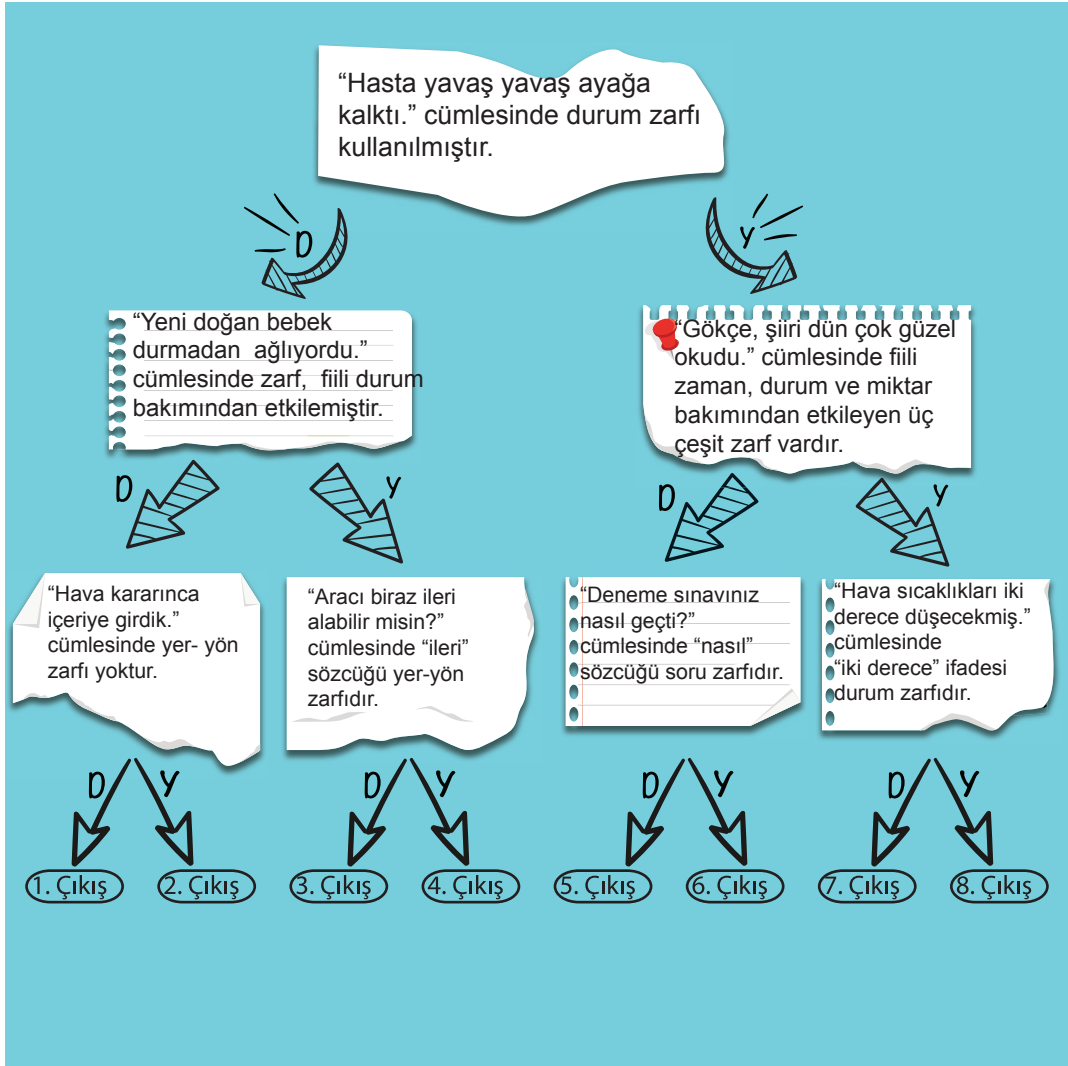
.....

.....

17. Aşağıda verilen cümleleri yay ayrıç içerisinde verilen fiil ve birleşik fiillere göre tamamlayınız.

- Uzun zaman yiyecek bulamayan dağcılar açlıktan..... (bayıl-, yaklaşma eylemi)
- Yetişemediğim otobüsün arkasından ..... (bak-, sürerlik eylemi)
- Misafirimizin geleceğini öğrenen annem "Salonu ..... " dedi. (toparla-, tezlik eylemi)
- Tüpsüz dalış rekortmeni Şahika Ercümen 90 metre..... (dal-, yeterlik eylemi)
- Babaannem "Siz....., ben size yetişirim." dedi. (git-, sürerlik eylemi)
- Hiç beklemediğimiz bir anda karşımıza ..... (çık-, tezlik eylemi)
- Yarın yürüyüşe çıkacaktık ama yağmur..... (yağ-, yeterlik eylemi)
- O zorluktaki soruları beş dakikada..... (çöz-, tezlik eylemi)
- Küçük kardeşim kitap okurken ..... (uyu-, sürerlik eylemi)

18. Aşağıda “zarf” konusuyla ilgili bir akış şeması verilmiştir. Bu şemadaki bilgiler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” oku takip edildiğinde kaçınıcı çıkışa ulaşılır?

Cevap:.....

19. Aşağıdaki cümlelerin başına doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- ( ) “Akşam size uğrarım.” cümlesinde altı çizili sözcük zaman zarfıdır.
- ( ) “Okuduğum kitap hakkında az çok bilgim var.” cümlesinde miktar zarfı vardır.
- ( ) “Onun anlattığı hikâye büyük bir evde geçiyordu.” cümlesinde miktar zarfı yoktur.
- ( ) “Dün akşam final maçını heyecanla izledik.” cümlesinde hem zaman hem de durum zarfı vardır.
- ( ) “O, senden hemen önce biletini aldı.” cümlesinde zarf kullanılmamıştır.
- ( ) “Sabah soğuk havada dışarı çıktı.” cümlesinde yer-yön zarfı vardır.

20. Oymacılık sanatının tarihi, çok eski zamanlarda insanların taş, mermer ve ağaçlar üzerine çeşitli şekil ve motifleri işlemeleriyle başlar. İslamiyet'i kabul etmeden evvel Orta Asya Türklerinin de birçok kabartma ve oyma resim şeklinde heykel yaptıkları bilinmektedir. Bunlar Orhun'da yapılan kazılarda ortaya çıkmıştır. Türkler İslamiyet'i kabul edince, heykel yapımından vazgeçip tezyinî oyma sanatı ile uğraştılar. Bu sanat Türkistan'da gelişerek altın çağını yaşadı. Buradan Selçuklulara geçti. Oymacılık Selçuklularda cami, saray, medrese vs. gibi yerlerin kapı ve pencereleriyle binaların dış yüzeylerinde yapıdırma şeklinde kendini gösterdi. Oymacılık ve kabartma sanatı Selçuklulardan Osmanlılara geçince daha da gelişti. Diyarbakır, Konya, Kayseri, Erzurum gibi şehirlerde yapılan camilerde, hanlarda, hamamlarda, çeşmelerde taş oymacılık sanatının değişik biçimde örnekleri görülmektedir. Çeşmelerin yalaklarında ve aynalarında kullanılan motiflerle kitabelerde rastlanan yazı şekillerinde değişik üslup özellikleri görülmektedir. Sultanahmet'teki III. Ahmet Çeşmesi, Tophane ve Azapkapı Çeşmeleri taş oyma sanatının ince özelliklerini ortaya koyan eserlerdir.

Bu metinde oymacılıkla ilgili aşağıdaki yargılardan söz edilmişse boş bırakılan yere "D", söz edilmemişse "Y" yazınız.

- Geçmişinin çok eskilere dayandığı
- Orta Asya Türklerinde de oymacılık sanatının olduğu
- Oymacılık sanatının günümüzde yer almadığı
- Çeşitli mimari eserlerde oymacılık sanatına yer verildiği
- İnsanların demir üzerine çeşitli şekiller yapmasıyla başladığı

21. Evdeki yaşantımızda geri dönüşüm ve kompost yaptığımızı, doğa dostu deterjanlar kullandığımızı veya araba kullanmak yerine yürümeyi tercih ettiğimizi gayet iyi biliyorduk ama bence bunları neden yaptığımız hakkında net bir fikri yoktu. Şimdi anlıyorum ki sadece "Banyodan çıkarken ışıkları kapat!" veya "Dişini fırçalarken su akmasın." demek yerine sebeplerini de açıklamak **daha doğru** oluyor: "Odanda değilken ışıkları kapatmayı unutma ki gereksiz yere enerji harcamak zorunda kalmayalım.", "Dişlerini fırçalarken suyu boş yere akıtma çünkü gezegenimizde azalmakta olan suyu **çok** iyi korumamız gerek.", "Bakkala giderken arabamızla değil yürüyerek gideceğiz çünkü araba kullanınca hem para harcıyoruz hem de havamıza zarar veriyoruz.", "Bu plastik şişeleri geri dönüşüme atarak onların çöp dağları arasına karışmalarını engelliyoruz ve geri dönüştürülmesine olanak veriyoruz."... Evde yapması gerekenleri bu şekilde açıklayarak söylemeye başladığımdan beri o da bu konularda daha **dikkatli** olmaya başladı. Şimdi **artık** ışığı açık bırakırsak o, bize doğa dostu olmamız gerektiğini anlatıyor ve gidip ışığı kapatıyor. Oğlumun farkındalık seviyesinden dolayı gurur duyuyorum ve biliyorum ki o, çevresindeki insanları olumlu yönde etkileyebilecek bir doğa koruyucusu kıvamına geldi artık.

Bu metinde koyu yazılan sözcüklerle ilgili bilgilerin başına doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

- "İyi" sözcüğü durum bildiren bir zarftır.
- "Dişini fırçalarken" söz öbeği zaman bildiren bir zarftır.
- "Daha" sözcüğü üstünlük anlamı katan bir zarftır.
- "Doğru" sözcüğü yön bildiren bir zarftır.
- "Çok" sözcüğü karşılaştırma anlamı katan bir zarftır.
- "Dikkatli" sözcüğü durum anlamı bildiren bir zarftır.
- "Artık" sözcüğü miktar anlamı bildiren bir zarftır.

22. Aşağıdaki metinlerin türlerini altlarındaki noktalı yerlere yazınız.

El dokuması halılara, dokuma tezgâhlarına, dokumacılara rastlamak zorlaştı. Çoğumuzun evinde makine halıları var. Bir köye yolumuz düşerse dokuma yapan birini görebiliyoruz ancak. El dokuması halılar sanki sadece turistler için var. Bir süredir halıcılık sanatından belgesellerde sıkça söz edilmeye başlandı, farkında mısınız? Nesli tükenen diğer canlılar, kültürler, gelenekler gibi... Sadece halıcılık değil, birçok el sanatı seri üretimle baş edemeyip pek sezdirmeden hayatımızdan çıkmaya başladı. Peki üreticisi de tüketicisi de giderek azalan bu sanatlar nereye gidiyor?

a.....

Mahzuni Şerif, 17 Kasım 1939'da, Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı, bugünkü adıyla Tarlacık olarak bilinen Berçenek köyünde, Döndü ve Zeynel Cırık çiftinin oğulları olarak dünyaya geldiğinde ailesi ona "Şerif" adını verdi. O doğmadan önce ölen amcasına ithafen almıştı Şerif adını. Soyları, Horasan'dan Tunceli'ye göç eden Ağucan Aşireti'ne dayanıyordu.

b.....

23. Verilen bilgileri ok çizerek doğru anlatım biçimleriyle eşleştiriniz.

a. Genelde nesnel cümleler kullanılır.
b. Okuyucuyu ikna etme çabası vardır.
c. Amaç okuyucuyu bilgilendirmektir.
d. Sözcüklerle resim yapma sanatı da denir.
e. Yer, kişi, olay ve zaman bulunur.
f. Örneklere yer verilebilir.
g. Eleştireci bir bakış açısı görülür.

I. Açıklayıcı
Anlatım

II. Öyküleyici
Anlatım

III. Tartışmacı
Anlatım

IV. Betimleyici
Anlatım

24. Aşağıdaki cümlelerin ifade ettiği duygu ve anlamları kutudan bularak karşlarına yazınız.

Abartma   Sevinç   Beğenme   Telaş   Şaşkınlık   Teselli   Nefret

Eyfel Kulesi, görkemiyle bulutları delip geçiyor.

a. ....

Yaşasın, bugün okul başlıyor!

b. ....

Ütü yapmayı hiç sevmiyorum.

c. ....

Eyvah, yine işe geç kaldım!

d. ....

Üzülme yavrum, her şey yoluna girecek!

e. ....

Masa saatimizin zil sesi yeri göğü inletiyor.

f. ....

Aman Allah'ım, böyle bir fırtınayı ömrümde görmedim!

g. ....

25. Aşağıdaki cümlelerde yer alan anlam ilişkilerini (amaç-sonuç, koşul-sonuç, neden-sonuç) karşılıklarına yazınız.

Sanat geliştikçe toplum da gelişir.

a.....

Rüzgâr estiği için dallar salıncak gibi sallanıyordu.

b.....

Fadime nine ineğini sağlamak için erkenden ahıra gitmişti.

c.....

Kardeşini suçladığından dolayı vicdan azabı çekiyordu.

d.....

Yaz mevsimi gelirse denizin keyfini çıkarabiliriz.

e.....

Kimseyi dinlemek istemiyordu çünkü her konuda haklı olduğunu düşünüyordu.

f.....

Metin Hoca, şube müdürlüğü mülakat sınavına girme gayesiyle Mersin'den Ankara'ya gitmişti.

g.....

Ayıptır, günahdır diye aşkı dokudum kilime.

h.....

26. Aşağıdaki metinlerde kullanılan *düşünceyi geliştirme yollarını* noktalı yerlere yazınız.

Hayat bir eserdir. İnsan, hayatının belli bir aşamasından sonra “Ben şu işi yaptım, şu kitapları yazdım, şu sözleri söyledim, şu insanları yetiştirdim, şu iyilikleri ettim, şu kalpleri kazandım...” diyebilmelidir.

a.....

Atatürk; Türk toplumunu teşkil eden her çeşit meslek ve zümrenin aynı millî toplumun birer unsuru olarak sosyal adalete uygun esaslar içinde, ahenkli bir tarzda iş birliği yapmasını öngören temel bir görüşe sahiptir. Bu nedenle köylü, çiftçi, esnaf, işçi, sanatkâr, sanayici, tüccar, serbest meslek sahibi veya memur gibi meslek grupları arasında çıkabilecek anlaşmazlıkların millet yararı her şeyin üstünde tutularak çözülmesi gerektiğini ifade etmiştir.

b.....

En üstün nitelikli çaylar yüksek yerlerdeki çay bahçelerinden elde ediliyor. Buralarda hava daha serin ve körpe yaprakların gelişmesi daha yavaş olduğundan yapraklar, alçak kesimlerdeki sıcak bahçelerde olduğu gibi kartlaşıp sertleşmiyor. Sri Lanka'nın önemli çay bahçeleri ülkenin orta kesimindeki tepelerde, Hindistan'dakiler ise Himalaya Dağları eteklerinde bulunan dağlık Darciling'de bulunuyor.

c.....

Edebiyat eserlerinden seçme parçaları bir araya toplayan kitaplara “antoloji” denir. Yunancadaki “anthos” (çiçek) ile “legein” (toplamak) kelimelerinden türemiştir. İlk antolojileri Yunanlılar derlemişlerdir. Bilinen ilk antoloji MÖ II. yüzyılda derlenmiştir. “Çelenk” adındaki bu antolojinin derleyicisi Meleagros'tur.

d.....

METİN I

İnsanın olduğu her yerde sanat da vardır. İnsanoğlunun ortaya çıkışı ile birlikte sanat eserleri de varlığını göstermeye başlamıştır. Bu durum insanın herhangi bir araçla kendini ortaya koymak istemesinden kaynaklanır. Çünkü sanat insanın duygu ve düşüncelerini herhangi bir araç yoluyla bir şekle yansıtabilmesidir. Tolstoy “İnsanın, yaşamış olduğu duyguları başkalarının da hissedebilmesi için hareket, ses, çizgi, renk veya kelimelerle ifade etme ihtiyacından sanat ortaya çıkmıştır.” demiştir. Sanat sadece bireysel değil, toplumsal olarak da kendini ifade etme aracıdır. Sanattan uzak bir toplum kendini geliştiremez. Mustafa Kemal Atatürk de bu durumu şu sözleri ile ifade etmiştir: “Bir millet sanattan ve sanatkârdan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.”

METİN II

Sanat, insana yaratıcılık gücü verir ve onu mutluluğa ulaştırır. Birey olarak da toplum olarak da insanların üstünlüğünü ya da geriliğini ortaya koyar. Uygarlıkta, teknikte, yaşayış düzeninde üstün olan uluslar, sanatta da üstün olmuşlardır. Demek oluyor ki sanat, yalnız bir heyecan ve estetik kaynağından ibaret bir şey değildir.

Yukarıdaki metinleri karşılaştırarak verilen bilgilerden doğru olanlara “D”, yanlış olanlara “Y” yazınız.

- (.....) İki metinde de sanatın toplumsal yönü verilmiştir.
- (.....) I. metin birinci kişi, II. metin üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır.
- (.....) II. metinde sanatın, insanı diğer canlılardan farklı kıldığı söylenmektedir.
- (.....) I. metinde, savunulan düşüncelerin inandırıcılığını artırmak için tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- (.....) İki metinde de uygarlıkların gelişiminde sanatın belirleyici yönü ön plandadır.

28.

METİN I

GAMLANMA GÖNÜL

Naçar Karac' oğlan naçar,
Pençe urup göğsün açar,
Kara gündür gelir geçer,
Gamlanma gönül, gamlanma!
Karacaoğlan

METİN II

UMUŞ

Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin,
Bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan,
Yeni bir başlangıç vardır...
Edip Cansever

İki şiiri karşılaştırıp verilen bilgilerin doğru olanına D, yanlış olanına Y yazınız.

- (.....) Birinci metinde şair kendine seslenmektedir.
- (.....) Birinci metinde şair "naçar" sözüyle çaresizliğini dile getirmiştir.
- (.....) İki metinde de pişmanlık dile getirilmiştir.
- (.....) Birinci metinde şair, yaşama sevincini kaybetmiştir.
- (.....) Metinlerde "Umut hep vardır." mesajı verilmiştir.
- (.....) "Kara gündür, gelir geçer" dizesiyle "Yeni bir başlangıç vardır." dizeleri benzer duyguları taşır.

29.

METİN I

Evimiz dördüncü kattaydı. Site bahçesinden gürültüler geliyordu. Hemen aşağıya indim. Ne olduğunu merak ediyordum. Arabaların arasında insanlar vardı. Uzaktan seyretmeye başladım. Babamı aralarında gördüm. Bir adam babamla ağız dalaşına girmişti. Çok sinirliydi. Babam ısrarla bir şeyler anlatıyordu. Yanlarına gittim. Kaza yapmışlardı. Durumu anladım ve babamı yatıştırdım. O gün babamın tartıştığı adam siteye yeni taşınan biriydi. Daha sonra onlarla komşu olup çok güzel anılar biriktirdik.

METİN II

Küçük bir fare kırdı gezintiye çıkmıştı. Otlamakta olan bir deveye rastladı. Deve, upuzun boyu ve kocaman hörgücüyle farenin gözüne pek bir büyük göründü. Yavaşça devenin yanına yaklaştı. Devenin boynundan sarkan yuları görünce şaşırdı. "Demek bu koskoca deve, birilerinin çekiştirilmesiyle yürüyor." diye düşündü. Hemen cesarete gelerek devenin yularından tuttuğu gibi çekiştirmeye başladı.

Yukarıdaki metinleri karşılaştırarak verilen bilgilerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.

- I. metin .....kişi ağzıyla yazılmıştır.
- II. metin.....kişi ağzıyla yazılmıştır.
- I. metin.....türünden, II. metin .....türünden alınmıştır.
- I. metinde .....kahramanlar, II. metinde..... kahramanlar kullanılmıştır.

I. METİN

J. K. Rowling, ilk eserini 6 yaşındayken yazmıştır. Bu eser "Tavşan" adlı bir hikâyedir. Ona asıl ününü getiren eseri ise Harry Potter serisi olmuştur. Ünlü yazar ilk Harry Potter kitabından sadece üç yıl önce büyük maddi sıkıntılar yaşamıştır. Rowling, 90 bin kelimededen oluşan ilk kitabı "Harry Potter and The Philosopher's Stone"u bilgisayar olmadığı için elle yazmıştır. Bu kitabı bir Çin lokantası olan Nicolson's Cafe'de tamamlamıştır. Kitabı, birçok yayinevine göndermiş ancak yayinevleri kitabı basmamıştır. En sonunda küçük bir yayinevi basmaya karar verir. Çünkü yayinevi sahibinin sekiz yaşındaki kızı kitabı çok sevmiştir. Yayımlandığı andan itibaren tüm dünyada büyük ses getiren Harry Potter serisi 400 milyon satmış, J.K. Rowling büyük bir üne kavuşmuştur.

II. METİN

Kendini çok beğenen bir tavşan varmış. Ben çok hızlıyım benden hızlı kimse koşamaz diye kendisini sürekli övüyormuş. Diğer hayvanların yanında hoplayıp zıplayıp "Ben çok hızlıyım, var mı beni geçecek?" diye hava atıyormuş. Bir gün kaplumbağa bu tavşanın ne kadar kendini beğenmiş biri olduğunu öğrenmiş ve onunla yarış yapmak için haber göndermiş. Tavşan "Nasıl olur da bana meydan okuyabilir ki o daha bir adım atmadan ben yarışı bitiririm." demiş. Neyse ertesi gün sabah erkenden tavşanla kaplumbağa yarış alanına gelmişler ve yarışa başlamışlar. Tavşan hızla koşmuş ve kaplumbağaya o kadar çok fark atmış ki yorulmuş. Hava da çok sıcakmış. "Şu ağacın gölgesinde biraz dinleneyim, nasılsa kaplumbağa akşama kadar gelemez." demiş ve uykuya dalmış. Başaracağına içten inanan kaplumbağa da asla vazgeçmeyerek emin adımlarla bitişe doğru yürüyormuş. Tam yarışı bitirecekken tavşan uyanmış ve havanın karardığını görmüş. "Neyse artık gideyim de şu yarışı bitireyim, kaplumbağa ortalarda yok." demiş. Kafasını bir kaldırmış ve kaplumbağayı görmüş. Koşarak onu geçmeye çalışmış ama kaplumbağa yarışı bitirmiş. Bu da tavşana güzel bir ders olmuş.

Bu metinlerle ilgili aşağıdaki bilgilerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- (.....) I. metinde açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
- (.....) II. metinde tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
- (.....) II. metin I. kişi ağzından anlatılmıştır.
- (.....) II. metinde "zaman" unsuruna yer verilmemiştir.
- (.....) I. metinde nesnel anlatıma başvurulmuştur.

31. Aşağıdaki cümlelerde geçen eylemleri bularak yapı bakımından (basit, türemiş, birleşik) inceleyiniz.

a. Uzun zaman sonra yeniden saçlarını kestirmişti.

b. Senin söylediklerini aklında tutamaz.

c. Ali çocukken saatlerce ablasını kovalardı.

d. Babaannem saatlerce aynı koltukta otururdu.

e. Kardeşim odamı temizlerken bana yardım eder.

32. Aşağıdaki cümlelerde bilgiler doğru ise boş bırakılan yerlere “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- a. (.....) “Kitap okumak, müzik dinlemek, doğadaki canlıları izlemek gibi kendine has uğraşları vardı.” cümlesi benzetme anlamı taşır.
- b. (.....) “Çok acıkmıştı, gelir gelmez hemen yemeğe oturdu.” cümlesi neden-sonuç anlamı taşımaktadır.
- c. (.....) “Yaşamak için mücadele etmek ve hayallerimizden vazgeçmemek gerek.” cümlesi amaç-sonuç anlamı taşımamaktadır.
- d. (.....) “İnsan, kalbini güzelliklere açarsa mutluluğu, iç huzurunu ve kendine saygıyı da yakalar.” cümlesi koşul anlamı taşır.

33. Aşağıdaki cümlelerde geçen zarfları bulup çeşidine göre uygun bölümlere yazınız.

- Okuldan bugün yorgun gelmişti.
- Annesinin yaptığı cevizli keki afiyetle yedi.
- Pazarcılar sebze ve meyvelerini satmak için bangır bangır bağıryorlardı.
- Yaz tatilinde Tayland'a gezmeye gidecekti.
- Fotoğraflar çekmeyi çok seviyordu.
- Verdiğin sözleri nasıl tutacaksın?
- Biraz top oynamak için aşağı indi.
- Bu mevsimde gezmek zor.
- Eve gelince uyudu.
- Tiyatro provaları henüz bitmemişti.

ZAMAN ZARFI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MİKTAR ZARFI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

YER-YÖN ZARFI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SORU ZARFI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DURUM ZARFI

.....

.....

.....

.....

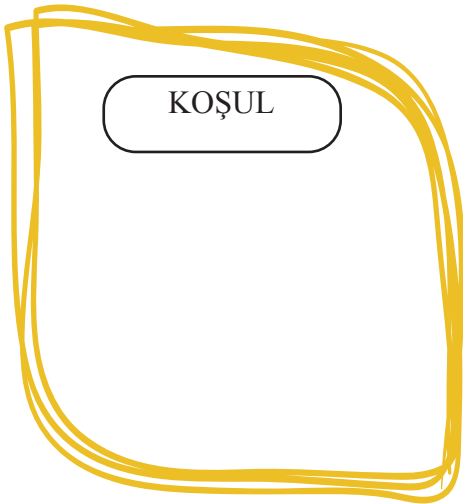
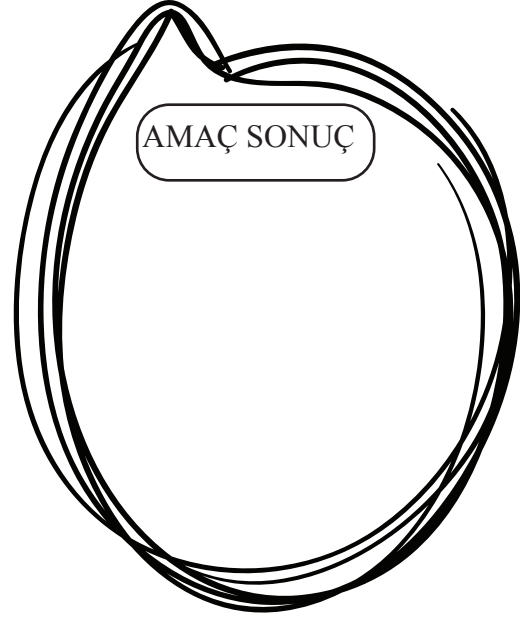
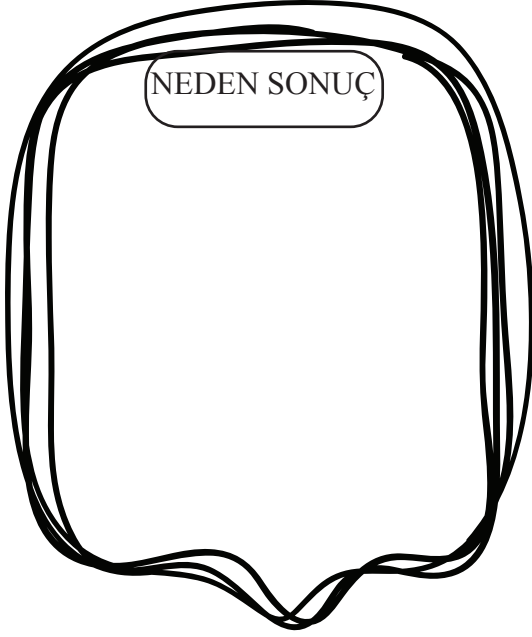
.....

.....

.....

34. Ara Güler bize, Türk halkına, İstanbul'un geçmişini ve geleceğini hatırlatıyor. Fotoğraflarına baktığınız takdirde o tadı, o hikâyeyi hissedebilirsiniz. Çektiği fotoğrafların içindeki o insanlar da aslında bize bir şeyler anlatıyor. Çünkü Ara Güler fotoğraf çektiği zaman, o fotoğrafa bir mana, bir hayat veriyor. O insanın yaşantısını, derdini, sevincini, mutluluğunu her şeyini veriyor fotoğrafa. Ara Güler'i bu kadar değerli kılan asıl önemli şey derin bir kültüre sahip olması. Bu işin mutfağından gelen bir insan. Ara Güler; Sait Faik, Melih Cevdet, Orhan Kemal gibi o dönemin kültürlü insanları arasında yetişmiştir. Küçük yaşlarda babası onu çalışması için Muhsin Ertuğrul'un yanına vermiştir. Bu insanlarla dost olmuş, onların fotoğraflarını çekmiş, hikâyelerini, dertlerini dinlemiştir.

Aşağıdaki anlam özelliklerine sahip cümleleri metinden bularak uygun bölümlere yazınız.

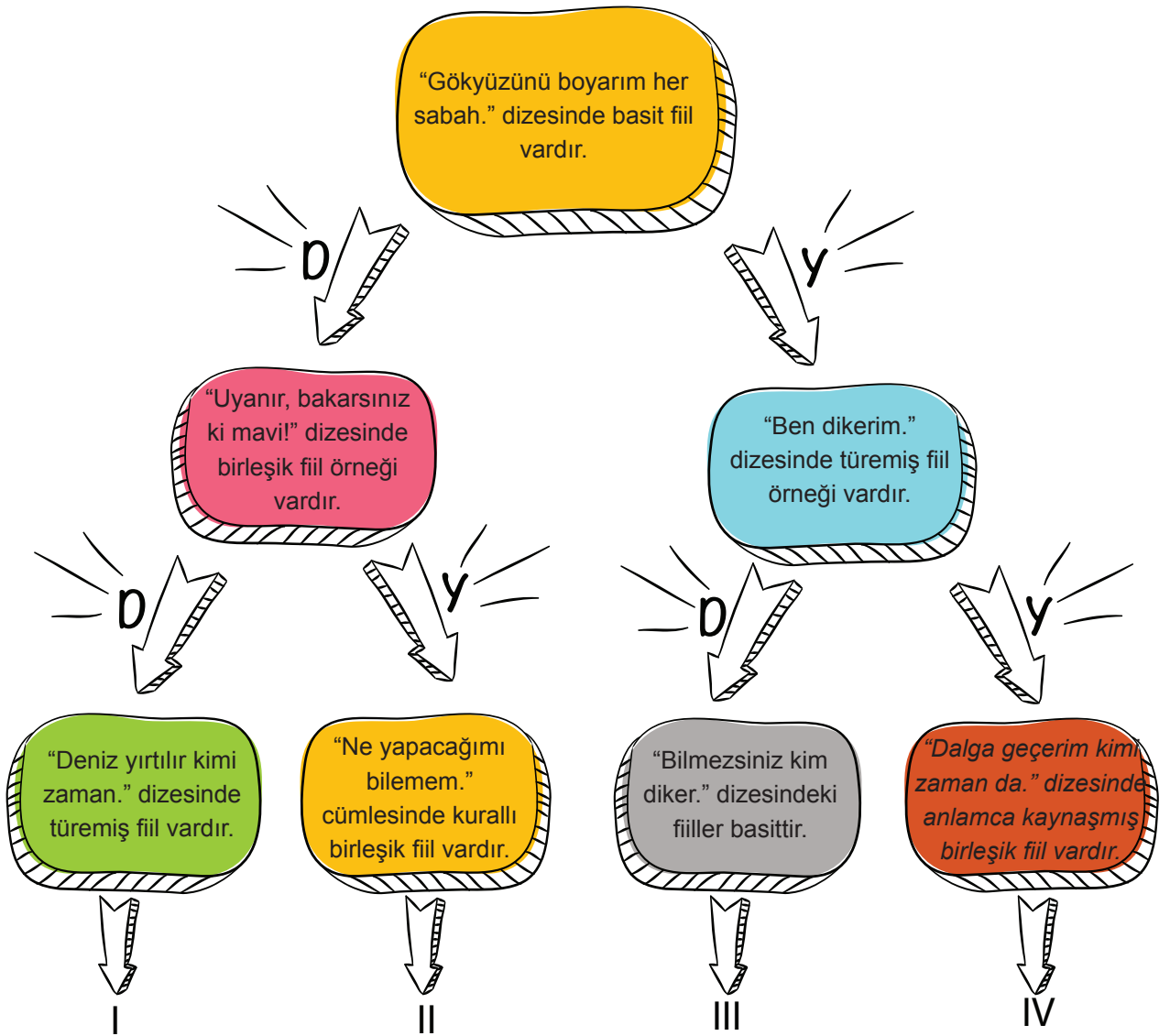

35. Kuşlar haber verdi bana kuşlar
Gelecekte bir şeyler olacak
Gün dilediğimiz gibi doğar
İnsan yüzümüz güler olacak

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci
B) Umut
C) Doğa sevgisi
D) Özlem

36.

Yukarıdaki tanılayıcı dallanmış ağaç örneğinde verilen bilgilere göre doğru (D) ve yanlış (Y) okları takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa varılır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

37. "Sahnede rol almayı çok isterim . . . . hiç yeteneğim yok." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki geçiş ve bağlantı unsurlarından hangisi getirilebilir?

- A) kısaca   B) başka bir deyişle   C) özellikle   D) ne var ki

38. Hat, tezhip, minyatür, oyma ve kakma gibi klasik ve geleneksel bir Türk sanatı olan ebruyu su üstünde resim yapma olarak tanımlayabiliriz. Ebru, eskiden kitap ciltlerinde, yazı pervazlarının süslenmesinde; açık renkle yapılan hafif ebrular ise özellikle hat sanatında yardımcı unsur olarak kullanılmıştır. Çağımızda ise yardımcı unsur olmaktan çıkmış ve tek başına resim sanatı gibi değerlendirilmeye başlanmıştır.

I

II

III

Bu parçadaki altı çizili fiillerin yapısı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I

II

III

A) Türemiş fiil	Basit fiil	Türemiş fiil
B) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil	Türemiş fiil	Basit fiil
C) Tezlik birleşik fiili	Basit fiil	Yeterlik birleşik fiili
D) Yeterlik birleşik fiili	Türemiş fiil	Türemiş fiil

39. Fiiller yapı bakımından basit, türemiş ve birleşik fiiller olmak üzere üçe ayrılır: Yapım eki almamış fiillere "basit fiil", yapım eki almış fiillere "türemiş fiil", en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan fiillere "birleşik fiil" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan fiil, yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Her akşam kitap okurum.
B) Resim yapmak hoşuma gider.
C) İnsanlar birbirine yardım etmelidir.
D) Müzik dinlemekten vazgeçemem.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma (mübalağa) sanatı yoktur?

- A) Annemi görünce dünyalar benim olmuştu.
B) Yemekten sonra mutfakta dağ kadar bulaşık birikmiş.
C) O kadar açım ki bir fırın ekme olsa yerim.
D) Öğretmen seslenince hemen yanına koştu.

41. "Birçoğumuz Çin Seddi'nin Ay'dan bile görüneceğini düşünüyor. Ay yüzeyindeyseniz birçok şey görebilirsiniz . . . . Çin Seddi bunlardan biri değildir." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) hatta   B) lakin   C) çünkü   D) başka bir deyişle

42. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Atasözleri uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikteki kalıplaşmış sözlere denir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi bir atasözü veya deyim değildir?

- A) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- B) Kaş yapayım derken göz çıkarmak.
- C) Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.
- D) Kazdığı kuyuya düşmek.

43. Kilim, kültürümüzün vazgeçilmez el sanatlarından biridir. Halı sanatının gölgesinde kalan ve ancak son yıllarda hak ettiği değeri gören kilim sanatının en güzel örnekleri Batı, Güney ve Doğu Anadolu Bölgelerimizde görülmektedir.

Bu metindeki altı çizili zarfın çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Miktar
- B) Durum
- C) Yer-yön
- D) Zaman

44. Türkçemizde pek çok deyim vardır. Deyimler, anlatımı daha etkili hâle getirmek amacıyla kullanılmaktadır. Örneğin “dışı süslü, güzel görünüşlü ancak içi berbat” anlamında - - - -, “dolandırılmak” anlamında - - - -, “güvenmemek” anlamında - - - -, “duruma, ortama göre söz söylemek” anlamında - - - - ifadelerini kullanırız.

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilemez?

- A) ağız aramak
- B) gözü su içmemek
- C) ketenpereye gelmek
- D) dışı kalaylı, içi alaylı

45. Semer; at, eşek, katır vb. hayvanların sırtına yerleştirilen, üzerine yük bağlanan veya binilen, iskeleti ağaçtan yapılan bir araçtır. İskelet üzerine kaplanan deri ile keçe arasına kamış otları doldurularak oluşturulan semerin yapımı büyük bir özen gerektirir. Semercilik ülkemizde ata yadigârı meslektir. Günümüzde birçok şehirde yalnızca birkaç semerci ustası kalmıştır. Semercilik, Beypazarı'nda sadece bir tane semer ustası tarafından yapılmaktadır. En genç semerci ustaları ne yazık ki 60 yaş ve üzeridir. Semercilik de tıpkı tarakçılık, kaşıkcılık gibi unutulmaya yüz tutmuş, artık çirak alamayan meslekler hâlini almıştır.

Bu metinde semer ve semercilikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne işe yaradığına
- B) Nasıl yapıldığına
- C) Meşhur olduğu yerlere
- D) Günümüzdeki durumuna

46.

HAYAT NE TATLI!

Temmuz, öğle vakti. Komşuda bir kadın sesi... Nereye bağırdığı anlaşılmıyor. Belki çocuğuna haykırıyor. Müezzinin duvarlarından tahtaboşa bir kedi atladı. Birkaç ev ötede bir tavuk gıdaklıyor, bir horoz da ona yardım ediyor, sanki dem tutuyor!

Anası; aşağıda iki komşu hanımla oturmuş, her nedense ateşlenmiş, hızlı konuşuyor. Tekir kedi, minderin üstüne uzanmış, dört ayağını germiş, uyuyor. Eski kırık konsolun üstünde kırık fanusları ile anasının gelinlik saksonya lambaları, helezonlu, yaldızlı bir çift su bardağı, boncuk kapakları altında uyuyup duruyor. Köşede, kara örtü altında "Hilye-i Saadet"... Her şey yerli yerinde, hayat her vakit olduğu gibi...

Bu metinde kullanılan anlatım biçimleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklayıcı - Betimleyici   B) Betimleyici - Öyküleyici   C) Öyküleyici – Açıklayıcı   D) Tartışmacı – Öyküleyici

48 ve 49. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

Günümüzde Eskişehir'deki yaklaşık 30-40 kadar atölyede lüle taşından eserler üretilmektedir. Bu sanatın geleceğe taşınması için usta-çırak ilişkisi çerçevesinde çalışmalar yapılmaktadır. Eskişehir'in sosyo-kültürel, ekonomik ve sanatsal hayatında önemli bir yeri olan lüle taşının yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için 2005 yılında Odunpazarı Belediyesi tarafından Atlıhan El Sanatları Çarşısı hizmete açılmıştır. Çarşıda lüle taşı ustalarının atölyelerinin yanı sıra satış dükkânları da bulunmaktadır.

47. Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleyici   B) Tartışmacı   C) Öyküleyici   D) Açıklayıcı

48. Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Sebep-sonuç cümlesinden   B) Amaç- sonuç cümlesinden   C) Koşul-sonuç cümlesinden   D) Abartma cümlesinden

49. Fotoğraf, doğada gözle görülebilen varlıkların, ışık ve bazı kimyasal maddeler yardımıyla ışığa duyarlı hâle getirilmiş film, kâğıt veya herhangi bir madde üzerine aktarılmasını sağlayan fiziksel ve kimyasal bir işlemdir. Kelime Yunanca "ışık" anlamına gelen "photos" ve "yazı" anlamına gelen "graphes" kelimelerinden oluşmaktadır. Yani "ışıkla yazmak" anlamına gelmektedir. Fotoğrafçılık uluslararası bir dildir ve bakmakla görmenin ayrı şeyler olduğunu kanıtlar. Fotoğraf günümüzde bir bilimdir ve diğer bilim kollarının da hiç şüphesiz ki en büyük yardımcısıdır.

Metinde hangi anlatım biçimi kullanılmıştır ?

- A) Öyküleyici   B) Betimleyici   C) Açıklayıcı   D) Tartışmacı

50. İstanbul büyüktür, onu bir kitaba sığdıramazsın. Pek çok hâli vardır İstanbul'un. Bunları nasıl yetiştireceksin yazmaya, fotoğraflamaya? Hangi birini sığdıracaksın kitaba? Ciltler yetmez buna. İstanbul objektife de sığmaz, kitaba da. İstanbul sadece yaşanır. Ben İstanbul'un fotoğraflarını çektim ama bu kentin sadece bir bölümüdür bu fotoğraflar. Hepsini çekmeye de yazmaya da zaman yetmez. Ben tarihe bir belge bıraktım ama o belge İstanbul'un yanında kısacık bir an gibidir.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Biyografi

B) Günlük

C) Söyleşi

D) Anı

51.

KABAK ÇİÇEĞİ

Sebzelerin hepsi güzeldir ama çiçekleri ayrı güzeldir. Kabak da bunlardan biridir. Kabak üzerine söylenmiş pek çok deyim vardır. "Kabak çiçeği gibi açılmak, kabak başına patlamak, kabak tadı vermek" bunlardan bazılarıdır.

Kabak çiçekleri, erkek ve dişi çiçekler olmak üzere ana gövde üzerindeki yaprak koltuklarında gelişir. Erkek çiçeklerin sapları, dişi çiçeklere oranla daha uzun ve incedir. Dişi çiçek sapı; kısa, kalın ve köşelidir. Kabak çiçeği dolması yaparken yemeklik kabakların erkek çiçeklerini toplamanızı tavsiye ederim. Ayrıca sabah erken toplarsanız çiçekler de açmış olduğu için daha kolay doldurabilirsiniz.

SALATALIK

Salatalığın Hint Yarımadası kökenli oduğu düşünülmektedir. Salatalık son derece kolay yetişir. Değişik şekil ve renklerde büyüyebilir. Salatalığın ince bir kabuğu, yenebilir çekirdekleri vardır. Bol miktarda su içermektedir. Salatalık genelde çiğ olarak yenir ve en çok da salata yapımında kullanılır. Salatalığı sağlık açısından önemli kılan şüphesiz içerdiği zengin vitamin ve minerallerdir. Salatalık A, C, E ve K vitaminleri açısından zengindir. Ayrıca kalsiyum, demir, magnezyum, manganez, fosfor, çinko gibi sağlık açısından çok önemli mineraller içermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

A) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

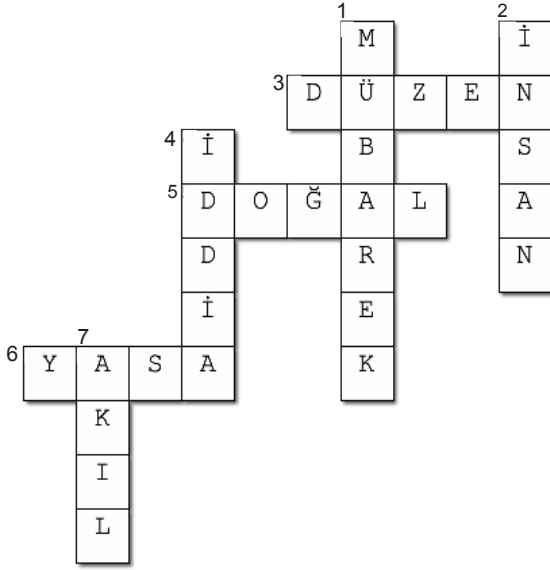
B) Örnelemeye başvurulmuştur.

C) Tanımlama yapılmıştır.

D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1.

4.

1	4
2	5
3	6
4	3
5	1
6	2

5. a. **Pire** : Pire için yorgan yakmak
 b. **Dalga**: Dalga geçmek
 c. **Boğaz**: Boğazından geçmemek
 d. **Balta**: Baltayı taşa vurmak
 e. **Yanlış** : Yanlış hesap Bağdat'tan döner.

6.

1	4
2	6
3	7
4	9
5	1
6	10
7	8
8	3
9	5
10	2

7.

- a. [fakat]
 b. [ama]
 c. [lakin]
 d. [ne var ki]
 e. [ilk olarak]
 f. [özellikle]
 g. [son olarak]
 h. [yalnız]
 i. [buna rağmen]
 j. [oysaki]
 k. [üstelik]

8.

- a. [ilk olarak]
 b. [başka bir deyişle]
 c. [oysaki]
 d. [özellikle]
 e. [son olarak]

2. a. Evrensel b. Süreç c. Klasik
 d. Yorum e. Mertebe

3.

İ	Ç	T	E	Z	H	İ	P
M	İ	N	Y	A	T	Ü	R
E	N	E	V	R	A	K	N
K	İ	L	İ	M	H	A	N
L	C	U	T	L	U	K	K
İ	İ	R	R	O	Y	M	A
Ç	L	B	A	K	U	A	L
K	İ	E	Y	Ç	N	İ	L
E	K	İ	L	A	L	C	İ

- a. Kilim:
 b. Oyma
 c. Vitray:
 d. Tezhip:
 e. Minyatür:
 f. Ebru :
 g. Kakma:
 h. Hat :
 i. Çinicilik :

9. **ASLAN:** Merhametli, affedici, iyi kalpli...
FARE : Vefalı, yapılan iyiliği unutmuyor, kurnaz...

10. **Fare:** Bu iş kükremekle değil, kemirmekle olur.
Aslan: Biraz çıkayım ormandan.

11. **Abartma:** Aslanın kükremesiyle ağaçları titretmesi
Benzetme: Aslanın pamuk yürekli olması

12. a. Y
b. D
c. Y
d. D
e. D

13. a. Abartma
b. Benzetme
c. Benzetme-Kişileştirme
d. Tezat
e. Abartma
f. Konuşurma
g. Kişileştirme
h. Tezat
i. Konuşurma
j. Benzetme
k. Abartma
l. Kişileştirme -Konuşurma
m. Tezat
n. Kişileştirme
o. Kişileştirme
p. Abartma
r. Benzetme
s. Konuşurma
t. Benzetme

14. A. Konuşurma - III. cümle
B. Kişileştirme - I. cümle
C. Abartma - IV. cümle
D. Benzetme - II. cümle

15. A. BASİT: 7 - 10 - 11
B. TÜREMİŞ: 1 - 3 - 6 - 9 - 12
C. BİRLEŞİK: 2 - 4 - 5 - 8

16. a. gel, kırmış, yapacak, yüzmelisiniz, okumuştum, içer.
b. kovalıyor, sivrilmiş, suladık, giriştik, güldürdü.
c. vazgeçti, düşeyazdı, zannetmiş, koşabilirim, göz gezdirdi.

17. a. bayılaymış
b. bakakaldım
c. toparlayıver
d. dalabilmiş
e. gidedurun
f. çıkıverdi
g. yağabilirmiş
h. çözüvermiş
i. uyuyakalmış

18. 1. ÇIKIŞ

19. a. D
b. Y
c. D
d. D
e. Y
f. D

20. a. D
b. D
c. Y
d. D
e. Y

21. a. D
b. D
c. D
d. Y
e. Y
f. D
g. Y

22. a. Söyleşi
b. Biyografi

23. a. I.
b. III.
c. I.
d. IV.
e. II.
f. I ve III.
g. III.

24. a. Abartma.
b. Sevinç.
c. Nefret.
d. Telaş.
e. Teselli.
f. Abartma.
g. Şaşkınlık.

25. a. Koşul-Sonuç
b. Neden-Sonuç
c. Amaç-Sonuç
d. Neden-Sonuç
e. Koşul-Sonuç
f. Neden-Sonuç
g. Amaç-Sonuç
h. Neden-Sonuç

26. a. Benzetme
b. Örnekleme
c. Karşılaştırma
d. Tanımlama

27. a. D
b. Y
c. Y
d. D
e. D

28. a. D
b. D
c. Y
d. Y
e. D
f. D

29. a. birinci
b. üçüncü
c. hikâye/ fabl
d. gerçek/ hayalî

30. a. D
b. Y
c. Y
d. Y
e. D

31. a. Türemiş
b. Birleşik
c. Türemiş
d. Basit
e. Birleşik

32. a. Y
b. D
c. Y
d. D

33. Zaman Zarfı : a. bugün - d. yaz tatilinde - h. bu mevsimde - i. eve gelince - j. henüz
Miktar Zarfı: e. çok - g. biraz
Yer-Yön Zarfı: g. aşağı
Soru Zarfı: f. nasıl
Durum Zarfı: a. yorgun - b. afiyetle - c. bangır bangır

34. Neden: Ara Güler'i bu kadar değerli kılan asıl önemli şey derin bir kültüre sahip olması.
Amaç: Küçük yaşlarda babası onu çalışması için Muhsin Ertuğrul'un yanına vermiştir.
Koşul: Fotoğraflarına baktığınız takdirde o tadı, o hikâyeyi hissedebilirsiniz
Örneklendirme: Ara Güler; Sait Faik, Melih Cevdet, Orhan Kemal gibi o dönemin kültürlü insanları arasında yetişmiştir.

35. B 44. A

36. B 45. C

37. D 46. B

38. D 47. D

39. A 48. B

40. D 49. C

41. B 50. C

42. C 51. C

43. D

meb.gov.tr